

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

z 11. apríla 2013 (*)

„Sociálne zabezpečenie migrujúcich pracovníkov – článok 45 ZFEÚ – Nariadenie (EHS) č. 1408/71 – článok 71 – Úplne nezamestnaný atypický cezhraničný pracovník, ktorý si zachoval svoje osobné a profesijné väzby v členskom štáte svojho posledného zamestnania – Nariadenie (ES) č. 883/2004 – článok 65 – Právo na dávku v členskom štáte bydliska – Odmietnutie členského štátu posledného zamestnania vyplácať dávky – Prípustnosť – Relevantnosť rozsudku Súdného dvora z 12. júna 1986, Miethe (1/85) – Prechodné ustanovenia – článok 87 ods. 8 – Pojem „nezmenená situácia““

Vo veci C-443/11,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Rechtbank Amsterdam (Holandsko) z 25. augusta 2011 a doručený Súdnemu dvoru 29. augusta 2011, ktorý súvisí s konaním:

F. P. Jeldes,

M. A. Peeters,

J. G. J. Arnold

proti

Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predseda tretej komory M. Ilešič, sudcovia E. Jarašíňas, A. Ó Caoimh, C. Toader a C. G. Fernlund (spravodajca),

generálny advokát: P. Mengozzi,

tajomník: M. Ferreira, hlavná referentka,

so zreteňom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 24. októbra 2012,

so zreteňom na pripomienky, ktoré predložili:

- F. P. Jeldes, v zastúpení: P. Van der Wulp,
- M. A. Peeters, v zastúpení: S. van der Beek-Verdoorn,
- Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen, v zastúpení: I. Eijkhout, splnomocnená zástupkyňa,
- holandská vláda, v zastúpení: M. Noort a C. Wissels, splnomocnené zástupkyne,
- česká vláda, v zastúpení: D. Hadroušek a M. Smolek, splnomocnení zástupcovia,

- dánska vláda, v zastúpení: V. Pasternak Jørgensen a C. Vang, splnomocnení zástupcovia,
- nemecká vláda, v zastúpení: J. Möller a T. Henze, splnomocnení zástupcovia,
- Európska komisia, v zastúpení: M. van Beek a V. Kreuschitz, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 10. januára 2013,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 65 a článku 87 ods. 8 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (Ú. v. EÚ L 166, s. 1; Mim. vyd. 05/005, s. 72), zmeneného a doplneného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 988/2009 zo 16. septembra 2009 (Ú. v. EÚ L 284, s. 43, ďalej len „nariadenie č. 883/2004“), ako aj článku 45 ZFEÚ a článku 7 ods. 2 nariadenia Rady (EHS) č. 1612/68 z 15. októbra 1968 o slobode pohybu pracovníkov v rámci Spoločenstva (Ú. v. ES L 257, s. 2; Mim. vyd. 05/001, s. 15).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporov medzi pánom Jeltessom, pani Peetersovou a pánom Arnoldom na jednej strane a Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen na druhej strane, ktorého predmetom je zamietnutie ich žiadostí o poskytnutie, resp. o pokračovanie v poskytovaní dávok podľa zákona o nezamestnanosti (Werkloosheidswet, ďalej len „WW“).

Právny rámec

Právo Únie

Nariadenie (EHS) č. 1408/71

3 Článok 1 nariadenia Rady (EHS) č. 1408/71 zo 14. júna 1971 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov, samostatne zárobkovo činné osoby a ich rodinných príslušníkov, ktorí sa pohybujú v rámci Spoločenstva, v znení zmenenom, doplnenom a aktualizovanom nariadením Rady (ES) č. 118/97 z 2. decembra 1996 (Ú. v. ES L 28, 1997, s. 1; Mim. vyd. 05/003, s. 3), zmeneného a doplneného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 592/2008 zo 17. júna 2008 (Ú. v. EÚ L 177, s. 1; ďalej len „nariadenie č. 1408/71“) znie takto:

„Na účely tohto nariadenia:

...

b) „cezhraničný pracovník“ znamená akéhokoľvek zamestnanca alebo samostatne zárobkovo činnú osobu, ktorá vykonáva svoje povolanie na území členského štátu a má bydlisko na území iného členského štátu, do ktorého sa vracia spravidla denne alebo aspoň raz za týždeň; ...

...

o) „príslušná inštitúcia“ znamená:

i) inštitúciu, u ktorej je dotknutá osoba poistená v prípade žiadosti o dávku

...

...

q) „príslušný štát“ znamená ?lenský štát, na území ktorého sa príslušná inštitúcia nachádza;

...“

4 ?lánok 71 nariadenia ?. 1408/71 upravuje:

„1. Nezamestnaná osoba, ktorá po?as svojho posledného zamestnania mala bydlisko na území iného ?lenského štátu, ako je príslušný štát, poberá dávky v súlade s týmito ustanoveniami:

a) i) Cezhrani?ný pracovník, ktorý je ?iasto?ne alebo prechodne zamestnaný v podniku, ktorý ho zamestnáva, poberá dávky v súlade s ustanoveniami právnych predpisov príslušného štátu tak, akoby mal bydlisko na území tohto štátu. Tieto dávky poskytuje príslušná inštitúcia;

ii) cezhrani?ný pracovník, ktorý je úplne nezamestnaný, poberá dávky v súlade s ustanoveniami právnych predpisov ?lenského štátu, na území ktorého má bydlisko tak, akoby sa na?ho vz?ahovali tieto právne predpisy po?as posledného zamestnania. Tieto dávky poskytuje inštitúcia miesta bydliska na svoje náklady;

b) i) zamestnanec iný ako cezhrani?ný pracovník, ktorý je ?iasto?ne alebo prechodne zamestnaný alebo je úplne nezamestnaný a ktorý zostáva k dispozícii svojmu zamestnávateľovi alebo službám zamestnanosti na území príslušného štátu, poberá dávky v súlade s ustanoveniami právnych predpisov tohto štátu tak, akoby mal bydlisko na území tohto štátu. Tieto dávky poskytuje príslušná inštitúcia;

ii) zamestnanec iný ako cezhrani?ný pracovník, ktorý je úplne nezamestnaný a ktorý sa dá k dispozícii pre prácu prostredníctvom služieb zamestnanosti na území ?lenského štátu, kde má bydlisko, alebo ktorý sa vráti na toto územie, poberá dávky v súlade s právnymi predpismi tohto štátu tak, akoby tam mal posledné zamestnanie. Inštitúcia miesta bydliska poskytuje tieto dávky na svoje náklady. Ak takýto zamestnanec má nárok na dávky na náklady príslušnej inštitúcie ?lenského štátu, ktorého právne predpisy sa na neho naposledy vz?ahovali, poberá dávky podľa ustanovení ?lánku 69. Poberanie dávok podľa právnych predpisov štátu, kde má bydlisko, sa prerušuje na každé obdobie, po?as ktorého môže nezamestnaný na základe ustanovení ?lánku 69 uplatni? nárok na dávky na základe právnych predpisov, ktoré sa na neho naposledy vz?ahovali.

...“

Nariadenie ?. 883/2004

5 ?lánok 1 tohto nariadenia definuje pojmy „cezhrani?ný pracovník“, „príslušná inštitúcia“ a „príslušný ?lenský štát“ výrazmi v podstate identickými s tými, ktoré sú použité v ?lánku 1 nariadenia ?. 1408/71.

6 ?lánok 11 ods. 3 písm. c) nariadenia ?. 883/2004 upravuje, že „osoba prijímajúca dávku v nezamestnanosti v súlade s ?lánkom 65 podľa právnych predpisov ?lenského štátu bydliska podlieha právnym predpisom tohto ?lenského štátu“.

7 ?lánok 65 uvedeného nariadenia nazvaný „Nezamestnané osoby, ktoré mali bydlisko v inom ?lenskom štáte ako je príslušný štát“ znie takto:

„1. Osoba, ktorá je ?iasto?ne alebo prerušovane nezamestnaná a ktorá po?as svojej poslednej ?innosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo ?inná osoba, mala bydlisko v ?lenskom štáte inom, ako je príslušný ?lenský štát, má by? k dispozícii svojmu zamestnávateľovi alebo službám zamestnanosti v príslušnom ?lenskom štáte. Takáto osoba poberá dávky v súlade s právnymi predpismi príslušného ?lenského štátu, ako keby mala bydlisko v tomto ?lenskom štáte. Tieto dávky poskytuje inštitúcia príslušného ?lenského štátu.

2. Úplne nezamestnaná osoba, ktorá po?as svojej poslednej ?innosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo ?inná osoba, mala bydlisko v ?lenskom štáte inom, ako je príslušný ?lenský štát a ktorá má na?alej bydlisko v tomto ?lenskom štáte, alebo sa vráti do tohto ?lenského štátu, má by? k dispozícii službám zamestnanosti v ?lenskom štáte bydliska. Bez toho, aby bol dotknutý ?lánok 64, úplne nezamestnaná osoba sa môže, ako dopl?ujúci krok, prihlási? u služieb zamestnanosti ?lenského štátu, v ktorom vykonávala svoju poslednú ?innos? ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo ?inná osoba.

Nezamestnaná osoba iná ako cezhrani?ný pracovník, ktorá sa nevráti do ?lenského štátu svojho bydliska, sa dá k dispozícii službám zamestnanosti v ?lenskom štáte, ktorého právne predpisy sa naposledy na ?u vz?ahovali.

3. Nezamestnaná osoba uvedená v prvej vete odseku 2 sa zaeviduje ako osoba h?adajúca prácu u príslušných služieb zamestnanosti ?lenského štátu jej bydliska. Podlieha systémovému kontrolnému postupu a dodržiava podmienky stanovené právnymi predpismi tohto ?lenského štátu. Ak sa rozhodne, že sa tiež zaeviduje ako osoba h?adajúca prácu v ?lenskom štáte, v ktorom vykonávala svoju poslednú ?innos? ako zamestnanec... alebo samostatne zárobkovo ?inná osoba, musí sp??a? povinnosti uplatnite?né v tomto štáte.

4. Vykonávanie druhej vety odseku 2 a druhej vety odseku 3, ako aj dojednaní o výmene informácií, spolupráci a vzájomnej pomoci medzi inštitúciami a službami ?lenského štátu bydliska a ?lenského štátu, v ktorom daná osoba vykonávala svoje posledné povolanie, sa stanovujú vo vykonávacom nariadení.

5. a) Nezamestnaná osoba uvedená v prvej a druhej vete odseku 2 poberá dávky v súlade s právnymi predpismi ?lenského štátu bydliska, ako keby sa na ?u vz?ahovali tieto právne predpisy po?as jej poslednej ?innosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo ?inná osoba. Tieto dávky poskytuje inštitúcia miesta bydliska.

b) Ak však pracovník iný ako cezhrani?ný pracovník, ktorý poberal dávky na náklady príslušnej inštitúcie ?lenského štátu, ktorého právnym predpisom podliehal naposledy, poberá najprv pri jeho návrate do ?lenského štátu bydliska dávky v súlade s ?lánkom 64, pričom sa poberanie dávok v súlade s písm. a) pozastaví na dobu, po?as ktorej poberá dávky podľa právnych predpisov, ktoré sa na neho vz?ahovali naposledy.

6. Dávky poskytované inštitúciou miesta bydliska podľa odseku 5 sú na?alej poskytované na jej náklady. ...

...“

8 ?lánok 87 nariadenia ?. 883/2004 nazvaný „Prechodné ustanovenia“ upravuje:

„1. Podľa tohto nariadenia nevznikajú žiadne nároky na obdobie pred dátumom uplat?ovania tohto nariadenia.

...

8. Ak sa v dôsledku uplatňovania tohto nariadenia na osobu vzťahujú právne predpisy iného členského štátu, ako je členský štát určený v súlade s hlavou II nariadenia (EHS) č. 1408/71, budú sa tieto právne predpisy naďalej uplatňovať, pokiaľ sa daná situácia nezmení, a to nie dlhšie než 10 rokov od dátumu začatia uplatňovania tohto nariadenia, ak dotknutá osoba nepožiada, aby sa na ňu vzťahovali právne predpisy uplatniteľné podľa tohto nariadenia. Ak sa na dotknutú osobu majú vzťahovať právne predpisy členského štátu podľa tohto nariadenia odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia, podá táto osoba žiadosť príslušnej inštitúcii tohto členského štátu do troch mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia. Ak sa žiadosť podá po uplynutí uvedenej lehoty, zmena uplatniteľných právnych predpisov sa uskutoční v prvý deň nasledujúceho mesiaca.

...

Nariadenie (ES) č. 987/2009

9 Odôvodnenie 13 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo 16. septembra 2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004 (Ú. v. EÚ L 284, s. 1, ďalej len „vykonávacie nariadenie“), znie takto:

„V tomto nariadení sa ustanovujú opatrenia a postupy na podporu mobility zamestnancov a nezamestnaných osôb. Cezhraniční pracovníci, ktorí sa stanú úplne nezamestnanými, sa môžu prihlásiť v službách zamestnanosti v krajine, v ktorej majú bydlisko, ako aj v členskom štáte, kde boli naposledy zamestnaní. Nárok na dávky by však mali mať iba od členského štátu, v ktorom majú bydlisko.“

Holandské právo

10 Zo spisu, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, vyplýva, že článok 19 ods. 1 písm. f) WW podmieňuje právo zamestnancov na dávky v nezamestnanosti tomu, aby bývali na vnútroštátnom území.

Skutkové okolnosti sporov vo veci samej a prejudiciálne otázky

11 Pán Jeltens, pani Peetersová a pán Arnold, cezhraniční pracovníci, holandskí štátni príslušníci, boli zamestnaní v Holandsku, zatiaľ čo prví dvaja bývali v Belgicku a tretí v Nemecku.

12 Pán Jeltens bol od augusta 2010, teda po dátume začatia uplatňovania nariadenia č. 883/2004 dňa 1. mája 2010, nezamestnaný. Požiadal holandské orgány o poskytovanie dávok v nezamestnanosti podľa WW, ale tieto jeho žiadosti zamietli.

13 Pani Peetersová stratila svoje zamestnanie v máji 2009 a poberala dávky v nezamestnanosti priznané holandskými orgánmi. Dňa 26. apríla 2010 si našla nové zamestnanie a 18. mája 2010 sa stala opäť nezamestnanou. Počas obdobia, kedy znovu pracovala, jej prestali byť vyplácané dávky v nezamestnanosti, ale tieto orgány ju informovali, že ak by sa pred 25. októbrom 2010 opäť stala nezamestnanou, môže požiadať o pokračovanie vo vyplácaní uvedených dávok. Po tom, ako pani Peetersová opäť prišla o zamestnanie, obrátila sa na uvedené orgány, avšak tieto odmietli pokračovať vo vyplácaní uvedených dávok.

14 Pán Arnold stratil svoje zamestnanie a od 2. februára 2009 poberal dávky v nezamestnanosti od holandských orgánov v súlade s WW. V marci 2009 začal vykonávať zárobkovú činnosť ako samostatne zárobkovo činná osoba v Nemecku. Tieto orgány mu prestali

vypláca? priznané dávky v nezamestnanosti, pričom ho informovali, že ak by prestal vykonáva? svoju samostatnú zárobkovú ?innos? pred 30. augustom 2011, môže požiada? o pokračovanie vo vyplácaní týchto dávok. Pán Arnold ukončil túto ?innos? a 1. júna 2010 požiadal o pokračovanie vo vyplácaní uvedených dávok. Holandské orgány mu však uvedené dávky odmietli prizna?.

15 Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu a zo spisu, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, vyplýva, že holandské právo vylučuje vyplácanie dávok v nezamestnanosti nezamestnaným zamestnancom, ktorí nebývajú na vnútroštátnom území. Vnútroštátny súd dodáva, že pokia? ide o troch žalobcov v konaní vo veci samej, holandské orgány založili svoje zamietnutie na ?lánku 65 nariadenia ?. 883/2004, ktorý označuje ?lenský štát bydliska, v danom prípade Belgické krá?ovstvo pre prvých dvoch a Spolkovú republiku Nemecko pre tretieho žalobcu, za príslušný ?lenský štát na účely poskytovania dávok v nezamestnanosti.

16 Žalobcovia v konaní vo veci samej podali na Rechtbank Amsterdam žalobu proti zamietavým rozhodnutiam prijatým holandskými orgánmi. Tento súd spresuje, že nie je sporné, že ?lánok 65 nariadenia ?. 883/2004 nevytvára pre žalobcov možnosť požadovať od uvedených orgánov poskytnutie dávok v nezamestnanosti. Dodáva však, že taktiež nie je sporné, že tieto osoby predstavujú atypických cezhraničných pracovníkov v zmysle rozsudku z 12. júna 1986, Miethe (1/85, Zb. s. 1837), pretože si zachovali mimoriadne úzke osobné a profesijné väzby s ?lenským štátom ich posledného zamestnania. Podľa tohto súdu z toho vyplýva, že pravdepodobne v tomto štáte, v danom prípade v Holandskom krá?ovstve, majú najlepšie možnosti na opätovné zaradenie sa do pracovného procesu. Preto si kladie otázku, či má, ako v už citovanom rozsudku Miethe, vychádza? z toho, že žalobcovia majú nárok na dávky v nezamestnanosti v tomto ?lenskom štáte.

17 Keže Rechtbank Amsterdam má pochybnosti, pokia? ide o zachovanie relevantnosti už citovaného rozsudku Miethe po nadobudnutí účinnosti nariadenia ?. 883/2004, rozhodol preruši? konanie a položi? Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Zostáva počas účinnosti nariadenia ?. 883/2004 naalej zachovaná doplňujúca funkcia [už citovaného] rozsudku Miethe vydaného počas účinnosti nariadenia ?. 1408/71, ktorá spoíva vo vytvorení práva vo by pre atypického cezhraničného pracovníka, pokia? ide o ?lenský štát, v ktorom sa dá k dispozícii pre prácu prostredníctvom služieb zamestnanosti a z ktorého dostane dávky v nezamestnanosti, pretože možnosti na opätovné zaradenie do pracovného procesu sú najlepšie v ?lenskom štáte jeho vo by? Alebo ?lánok 65 nariadenia ?. 883/2004 z celkového hľadiska už v dostatočnej miere zabezpečuje, že úplne nezamestnaný pracovník dostane dávky za podmienok, ktoré sú pre jeho hľadanie práce najvýhodnejšie, a [už citovaný] rozsudok Miethe stratil svoju pridanú hodnotu?

2. Bráni právo Únie, v tomto prípade ?lánok 45 ZFEÚ alebo ?lánok 7 ods. 2 nariadenia ?. 1612/68, rozhodnutiu ?lenského štátu neprizna? migrujúcemu pracovníkovi (cezhraničnému pracovníkovi), ktorý sa stal úplne nezamestnaným a ktorý bol naposledy zamestnaný v tomto ?lenskom štáte a o ktorom možno vzhľadom na existujúce sociálne a rodinné väzby predpoklada?, že má v tomto ?lenskom štáte najlepšie možnosti na opätovné zaradenie do pracovného procesu, dávky v nezamestnanosti podľa právnych predpisov tohto ?lenského štátu len z toho dôvodu, že má bydlisko v inom ?lenskom štáte?

3. Aká je – pri zohľadnení ?lánku 87 ods. 8 nariadenia ?. 883/2004, ?lánku 17 Charty základných práv [Európskej únie], ako aj zásady právnej istoty – odpove? na vyššie uvedenú otázku, ak sa takémuto pracovníkovi už pred nadobudnutím účinnosti nariadenia ?. 883/2004 poskytovali dávky v nezamestnanosti podľa práva štátu posledného zamestnania a maximálna doba poskytovania dávok ani lehota na obnovenie nároku na poskytovanie dávok k tomuto okamihu ešte neuplynula (a poskytovanie dávok bolo zastavené, pretože nezamestnaný nastúpil

do nového zamestnania)?

4. Bude odpoveď na druhú prejudiciálnu otázku iná, ak sa dotknutým nezamestnaným cezhraničným pracovníkom prisľúbilo, že môžu žiadať o obnovenie svojho nároku na dávky v prípade, že sa po nastúpení do nového zamestnania stanú opäť nezamestnanými, a takéto informácie sa v dôsledku nejasností vo vykonávacej praxi ukázali ako nesprávne alebo nejednoznačné?

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

18 Prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa aj po nadobudnutí účinnosti nariadenia č. 883/2004 zachová relevantnosť už citovaného rozsudku *Miethe* na účely výkladu článku 65 ods. 2 tohto nariadenia v tom, že pracovník, ktorý si zachoval v štáte svojho posledného zamestnania také profesijné a osobné väzby, že v tomto štáte má najlepšie možnosti na opätovné zaradenie do pracovného procesu, si môže vybrať dať sa k dispozícii pre prácu prostredníctvom služieb zamestnanosti tohto členského štátu nielen preto, aby tam získal pomoc pri opätovnom zaradení do pracovného procesu, ale aj preto, aby tam získal dávky v nezamestnanosti.

19 Na účely odpovede na túto otázku je potrebné sa najprv oprieť o ustanovenia článku 71 nariadenia č. 1408/71 a výklad, ktorý k nim poskytol Súdny dvor v už citovanom rozsudku *Miethe*, predtým, ako sa preskúma obsah článku 65 ods. 2 nariadenia č. 883/2004.

20 Článok 71 nariadenia č. 1408/71 obsahuje osobitné ustanovenia uplatniteľné na nezamestnaných, ktorí počas ich posledného zamestnania bývali v inom členskom štáte, ako je príslušný štát. Tieto ustanovenia sa odchyľujú od všeobecného pravidla upraveného v článku 13 ods. 2 tohto nariadenia, podľa ktorého osoba, ktorá vykonáva zamestnaneckú činnosť na území členského štátu, podlieha právnym predpisom tohto štátu.

21 Podľa článku 71 ods. 1 písm. a) bodu ii) uvedeného nariadenia podliehajú úplne nezamestnaní cezhraniční pracovníci právnym predpisom členského štátu, na území ktorého bývajú. Súdny dvor rozhodol, že toto ustanovenie vychádza z implicitného predpokladu, že podmienky pre hľadanie práce sú pre takého pracovníka v tomto štáte najvýhodnejšie (pozri rozsudok *Miethe*, už citovaný, bod 17).

22 Podľa článku 71 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 1408/71 iní zamestnanci ako cezhraniční pracovníci, to znamená osoby, ktoré na rozdiel od tých cezhraničných sa nevracajú spravidla denne alebo aspoň raz za týždeň do svojho štátu bydliska, majú voľbu, keď sú úplne nezamestnaní, zostať k dispozícii službám zamestnanosti na území príslušného členského štátu, alebo sa dať k dispozícii službám zamestnanosti na území členského štátu, kde bývajú. V prvom prípade poberajú dávky od členského štátu posledného zamestnania, v druhom ich poberajú od členského štátu, na území ktorého bývajú. Tieto dávky nezahŕňajú len peňažné príspevky, ale aj pomoc pri opätovnom zaradení do pracovného procesu (pozri v tomto zmysle rozsudok *Miethe*, už citovaný, bod 16).

23 Súdny dvor v bode 18 už citovaného rozsudku *Miethe* rozhodol, že cieľ sledovaný článkom 71 ods. 1 písm. a) bodom ii) nariadenia č. 1408/71 týkajúci sa cezhraničných pracovníkov, ktorí sú úplne nezamestnaní, pozostávajúci v tom, že sa migrujúcim pracovníkom zabezpečí poskytnutie dávok v nezamestnanosti za najvýhodnejších podmienok, však nemožno dosiahnuť, ak si cezhraničný pracovník, ktorý je úplne nezamestnaný, výnimovo zachoval v štáte svojho posledného zamestnania také osobné a profesijné väzby, že má v tomto štáte najlepšie možnosti na opätovné zaradenie do pracovného procesu. Taký pracovník sa má teda považovať „za iného

ako cezhraničného pracovníka“ v zmysle článku 71 uvedeného nariadenia a následne sa na neho vzťahuje odsek 1 písm. b) tohto článku. Z toho vyplýva, že tento pracovník si môže vybrať, či sa dá k dispozícii službám zamestnanosti posledného členského štátu, v ktorom pracoval, a bude poberať dávky od tohto štátu, ktoré majú formu pomoci pre opätovné zaradenie do pracovného procesu, ako aj formu peňažných príspevkov.

24 Ako vyplýva z odôvodnenia 3 nariadenia č. 883/2004, normotvorca sa snažil aktualizovať a zjednodušiť ustanovenia nariadenia č. 1408/71, ktoré sa následkom požetných zmien a aktualizácií stali zložitými a príliš rozsiahlymi.

25 Článok 65 nariadenia č. 883/2004 tak nahradil článok 71 nariadenia č. 1408/71 a čiastočne zmenil jeho obsah.

26 Z článku 65 ods. 2 nariadenia č. 883/2004 vyplýva, že sa cezhraničný pracovník, ktorý je úplne nezamestnaný a ktorý býval v inom členskom štáte, ako je príslušný členský štát, a naďalej býva v tomto členskom štáte, členskom štáte bydliska, musí dať k dispozícii službám zamestnanosti uvedeného štátu. Toto ustanovenie upravuje, že ako doplňujúci krok sa môže dať k dispozícii službám zamestnanosti členského štátu, v ktorom vykonával poslednú činnosť ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba.

27 Pokiaľ ide o iného pracovníka ako cezhraničného pracovníka, ktorý je úplne nezamestnaný, tento sa musí dať k dispozícii buď službám zamestnanosti štátu svojho bydliska, ak sa do tohto štátu vráti, alebo službám členského štátu posledného zamestnania, ak sa do uvedeného štátu nevráti.

28 Možnosť cezhraničného pracovníka, ktorý je úplne nezamestnaný, upravená v článku 65 ods. 2 nariadenia č. 883/2004, dať sa ako doplňujúci krok k dispozícii službám zamestnanosti členského štátu svojho posledného zamestnania, predstavuje nový prvok vo vzťahu k obsahu článku 71 ods. 1 písm. a) bodu ii) nariadenia č. 1408/71. Dotknutý pracovník môže takisto v uvedenom štáte využiť služby pre opätovné zaradenie do pracovného procesu bez ohľadu na väzby, ktoré si v tomto štáte zachoval, a najmä ak tam má lepšie možnosti na opätovné zaradenie do pracovného procesu. Týmto normotvorca čiastočne zohľadnil už citovaný rozsudok Miethes.

29 Podľa tohto rozsudku však pracovník, ktorého väzby so štátom jeho posledného zamestnania boli také, že mal v tomto štáte najlepšie možnosti na opätovné zaradenie do pracovného procesu a ktorý tak mal byť považovaný za iného pracovníka ako cezhraničného pracovníka, môže využiť nielen služby tohto štátu pre opätovné zaradenie, ale aj od neho poberať dávky v nezamestnanosti.

30 Následne vzniká otázka, či nariadenie č. 883/2004 zachovalo možnosť pre takého pracovníka získať v členskom štáte svojho posledného zamestnania dávky v nezamestnanosti.

31 V tejto súvislosti treba konštatovať, že táto možnosť nevyplýva zo znenia článku 65 ods. 2 tohto nariadenia. Tento stanovuje, že úplne nezamestnaný cezhraničný pracovník sa musí dať k dispozícii službám zamestnanosti štátu svojho bydliska. Ide o povinnosť a nie o možnosť. Podľa odseku 5 písm. a) uvedeného článku poberá uvedený pracovník dávky, a teda aj dávky v nezamestnanosti, podľa právnych predpisov členského štátu bydliska, akoby sa tieto naňho vzťahovali počas vykonávania jeho poslednej činnosti ako zamestnanca alebo samostatne zárobkovo činnnej osoby. Pri službách zamestnanosti členského štátu jeho posledného zamestnania sa môže prihlásiť iba ako doplňujúci krok. V súlade s článkom 56 ods. 1 vykonávacieho nariadenia, ktorý odkazuje na článok 65 ods. 2 nariadenia č. 883/2004, toto prihlásenie sa týka iba hľadania práce.

32 Keďže je nariadenie ?. 883/2004 neskoršieho dátumu ako už citovaný rozsudok *Miethe*, mohol normotvorca, ak by si tak prial, v snahe aktualizovať a zjednotiť existujúce pravidlá, formulovať ?lánok 65 tohto nariadenia tak, žeby v ?om úplne a výslovne zahrnul výklad ?lánku 71 nariadenia ?. 1408/71 poskytnutý Súdnym dvorom v tomto rozsudku. Neurobil to však. Za týchto podmienok treba vychádzať z toho, že skutočnosť, že v ?lánku 65 ods. 2 nariadenia ?. 883/2004 nie je výslovne zmienená možnosť poberať dávky v nezamestnanosti od ?lenského štátu posledného zamestnania, odzrkadľuje vedomý zámer normotvorcu obmedziť zohľadnenie už citovaného rozsudku *Miethe* tým, že pre dotknutého pracovníka je stanovená iba doplňujúca možnosť zapísať sa ako žiadateľ o prácu v službách zamestnania tohto ?lenského štátu na to, aby v ?om získal doplňujúcu pomoc pri opätovnom zaradení do pracovného procesu.

33 Tento výklad je navyše potvrdený prípravnými prácami k nariadeniu ?. 883/2004 a k vykonávaciemu nariadeniu.

34 Pokiaľ ide o nariadenie ?. 883/2004, Európska komisia navrhla ukončiť existujúci systém, podľa ktorého nezamestnaný cezhraničný pracovník dostáva dávky v nezamestnanosti skôr od štátu bydliska ako od štátu, v ktorom naposledy pracoval. V oznámení z 27. januára 2004 však Komisia uviedla, že Rada v spoločnej pozícii (ES) ?. 18/2004 vydanéj 26. januára 2004 na účely prijatia nariadenia ?. 883/2004 (Ú. v. EÚ 79 E, s. 15) nedosiahla dohodu o tomto návrhu a zachovala zodpovednosť štátu bydliska za vyplácanie dávok.

35 Pokiaľ ide o vykonávacie nariadenie, Európsky parlament v správe z 10. júna 2008 navrhol spresniť v odôvodnení tohto nariadenia, že možnosť pracovníka prihlásiť sa pri službách zamestnanosti štátu jeho posledného zamestnania má slúžiť na podporu mobility zamestnancov a nezamestnaných osôb tak, aby mal pracovník nárok iba na jednu dávku v ?lenskom štáte bydliska. Parlament poukázal na to, že jeho doplnok bol určený na odstránenie akejkoľvek nejasnosti o uplatnení alebo neuplatnení už citovaného rozsudku *Miethe*. Odôvodnenie 13 uvedeného nariadenia však v podstate preberá doplnok identických pojmov navrhnutý Parlamentom.

36 Následne treba na prvú otázku odpovedať, že po nadobudnutí účinnosti nariadenia ?. 883/2004 sa ustanovenia ?lánku 65 tohto nariadenia nemajú vykladať vo svetle už citovaného rozsudku *Miethe*. Pokiaľ ide o cezhraničného pracovníka, ktorý je úplne nezamestnaný a ktorý si zachoval v ?lenskom štáte svojho posledného zamestnania také osobné a profesijné väzby, že má v tomto štáte najlepšie možnosti na opätovné zaradenie do pracovného procesu, treba tento ?lánok 65 chápať v tom zmysle, že umožní takému pracovníkovi dať sa doplňujúcim spôsobom k dispozícii službám zamestnanosti uvedeného štátu, nie však na účely získania dávok v nezamestnanosti od tohto štátu, ale iba na účely využitia služieb na opätovné zaradenie do pracovného procesu.

O druhej otázke

37 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či predpisy o voľnom pohybe pracovníkov nachádzajúce sa najmä v ?lánku 45 ZFEÚ treba vykladať v tom zmysle, že bránia tomu, aby ?lenský štát posledného zamestnania odmietol v súlade so svojimi právnymi predpismi priznať cezhraničnému pracovníkovi, ktorý je úplne nezamestnaný a ktorý má v tomto štáte najlepšie možnosti na opätovné zaradenie do pracovného procesu, poberanie dávok v nezamestnanosti z dôvodu, že pracovník nebýva na jeho území.

38 Túto otázku treba preskúmať vo svetle takých situácií, v akej sa nachádza pán Jeltés. Situácia pracovníkov, v akej sa nachádzajú pani Peetersová a pán Arnold, má špeciálne charakteristiky, ktoré budú predmetom preskúmania v rámci odpovedí na tretiu a štvrtú otázku.

39 Treba konštatovať, že so zreteľom na koordináciu vyžadovanú nariadením ?. 883/2004 skutočnosť stanovenia podmienky bydliska upravenej vo vnútroštátnom práve nevedie v situácii, v akej sa nachádza pán Jeltés, k inému výsledku, akým je ten pri uplatnení pravidiel nachádzajúcich sa v ?lánku 65 ods. 2 a ?lánku 65 ods. 5 písm. a) nariadenia ?. 883/2004, podľa ktorých cezhraničný pracovník, ktorý je úplne nezamestnaný, poberá dávky podľa právnych predpisov ?lenského štátu bydliska, ako keby sa na neho vzťahovali tieto právne predpisy počas jeho poslednej činnosti ako zamestnanca alebo samostatne zárobkovo činnnej osoby a tieto dávky mu poskytuje inštitúcia miesta bydliska. Navyše podľa znenia ?lánku 11 ods. 3 písm. c) tohto nariadenia osoba, ktorá poberá dávky v nezamestnanosti podľa ustanovení tohto ?lánku 65, na základe právnych predpisov ?lenského štátu bydliska podlieha právnym predpisom tohto ?lenského štátu. Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že vnútroštátne orgány uviedli predmetný ?lánok 65 na zamietnutie žiadostí o poskytnutie, resp. o pokračovanie v poskytovaní dávok v nezamestnanosti podaných žalobcami v konaní vo veci samej a navrhli im obrátiť sa na orgány ich štátu bydliska.

40 Z judikatúry Súdneho dvora k nariadeniu ?. 1408/71 vyplýva, že prijatím nariadenia ?. 883/2004 normotvorca Únie so zreteľom na širokú mieru voľnej úvahy, ktorú má, pokiaľ ide o voľbu najvhodnejších opatrení na dosiahnutie výsledku stanoveného v ?lánku 42 ES, si v zásade splnil povinnosť, ktorá mu vyplývala z poverenia udeleného týmto ?lánkom, vytvoríť systém, ktorý umožní pracovníkom prekonať prekážky, ktoré im môžu vyplývať z vnútroštátnych predpisov schválených pre oblasť sociálneho zabezpečenia (pozri analogicky najmä rozsudok zo 16. júla 2009, von Chamier-Glisczinski, C-208/07, Zb. s. I-6095, bod 64 a citovanú judikatúru).

41 Vzhľadom na vyššie uvedené konštatovanie, podľa ktorého uplatnenie vnútroštátnej právnej úpravy v konkrétnom prípade môže byť v súlade s ustanovením sekundárneho práva, v prejednávanej veci s nariadením ?. 883/2004, nutne neznamená, že sa táto právna úprava vymyká z rozsahu pôsobnosti ustanovení Zmluvy o FEÚ (pozri v tomto zmysle najmä rozsudky von Chamier-Glisczinski, už citovaný, bod 66, ako aj v oblasti poskytovania dávok v nezamestnanosti z 18. júla 2006, De Cuyper, C-406/04, Zb. s. I-6947, a z 11. septembra 2008, Petersen, C-228/07, Zb. s. I-6989).

42 V tejto súvislosti vyplýva zo spisu, ktorým Súdny dvor disponuje, že dávky v nezamestnanosti poskytnuté holandskými orgánmi sú vyššie ako tie poskytované belgickými orgánmi, ale tieto sú vyplácané počas dlhšieho obdobia.

43 Treba však pripomenúť, že ?lánok 48 ZFEÚ upravuje koordináciu právnych predpisov ?lenských štátov, a nie ich harmonizáciu, týmto ustanovením nie sú dotknuté hmotnoprávne a procesné rozdiely medzi systémami sociálneho zabezpečenia jednotlivých ?lenských štátov, a teda ani nároky osôb poistených v týchto systémoch (pozri rozsudok von Chamier-Glisczinski, už citovaný, bod 84 a citovanú judikatúru).

44 Za týchto podmienok nemôžu pravidlá Zmluvy týkajúce sa voľného pohybu zabezpečiť poistencovi, že premiestnenie sa do iného ?lenského štátu bude z hľadiska sociálneho zabezpečenia neutrálne. Vzhľadom na rozdiely systémov a právnych úprav ?lenských štátov v tejto oblasti môže totiž byť takéto premiestnenie v jednotlivých prípadoch pre poistenca viac alebo menej výhodné, pokiaľ ide o finančné dôsledky (pozri rozsudky von Chamier-Glisczinski, už citovaný, bod 85, a z 12. júla 2012, Komisia/Nemecko, C-562/10, bod 57).

45 Skutočnosť, že osoba, akou je pán Jeltens, dostáva dávky v nezamestnanosti od príslušnej inštitúcie členského štátu bydliska, v danom prípade Belgického kráľovstva, vyplýva z uplatnenia práva tohto členského štátu v oblasti poskytovania dávok v nezamestnanosti v súlade s nariadením č. 883/2004. Rozdiel medzi dávkami stanovenými v právnych predpisoch členského štátu posledného zamestnania a tými priznanými podľa právnych predpisov členského štátu bydliska nemožno za týchto podmienok považovať za obmedzenie voľného pohybu pracovníkov, keďže vyplýva z neexistencie harmonizácie práva Únie v tejto oblasti (pozri analogicky v oblasti ochrany pre prípad choroby rozsudok zo 14. októbra 2010, van Delft a i., C-345/09, Zb. s. I-9879, bod 106).

46 Preto treba na druhú otázku odpovedať tak, že predpisy týkajúce sa voľného pohybu pracovníkov nachádzajúce sa najmä v článku 45 ZFEÚ treba vykladať v tom zmysle, že nebránia tomu, aby členský štát posledného zamestnania odmietol v súlade so svojimi vnútroštátnymi právnymi predpismi priznať cezhraničnému pracovníkovi, ktorý je úplne nezamestnaný a ktorý má v tomto štáte najlepšie možnosti na opätovné zaradenie do pracovného procesu, poberanie dávok v nezamestnanosti z dôvodu, že nebýva na jeho území, keďže v súlade s ustanoveniami článku 65 nariadenia č. 883/2004 sa uplatnia právne predpisy členského štátu bydliska.

O tretej a štvrtej otázke

47 Tretia a štvrtá otázka sa týkajú situácie osôb, akými sú pani Peetersová a pán Arnold, ktorí, vezmúc do úvahy podobnú povahu dvoch období nezamestnanosti, ktoré ich postihli, požiadali na základe vnútroštátneho práva o pokračovanie v poskytovaní dávok, ktoré pôvodne poberali, avšak pokračovanie v tomto vyplácaní bolo zamietnuté z toho dôvodu, že medzičasom nadobudlo účinnosť nariadenie č. 883/2004.

48 Vnútroštátny súd sa pýta, či v takej situácii treba na účely zabránenia obmedzenia voľného pohybu pracovníkov vykladať prechodné ustanovenia článku 87 ods. 8 nariadenia č. 883/2004, článok 17 Charty základných práv Európskej únie týkajúci sa vlastníckeho práva a zásad právnej istoty alebo ochrany legitímnej dôvery v tom zmysle, že dotknutí pracovníci môžu naďalej poberať dávky v nezamestnanosti od štátu ich posledného zamestnania.

49 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že článok 87 ods. 8 nariadenia č. 883/2004 upravuje v prospech osoby, na ktorú sa v dôsledku uplatňovania tohto nariadenia vzťahujú právne predpisy iného členského štátu, ako je členský štát určený v súlade s hlavou II nariadenia č. 1408/71, že sa na ňu budú tieto právne predpisy naďalej uplatňovať počas určitého obdobia po nadobudnutí účinnosti nariadenia č. 883/2004, pokiaľ sa daná situácia nezmení.

50 Toto ustanovenie sa tak uplatní po prvé za predpokladu, že uplatniteľné právne predpisy spadajú pod hlavu II nariadenia č. 1408/71 a po druhé za predpokladu, že sa daná situácia nezmení.

51 Pokiaľ ide o prvú z týchto dvoch podmienok, nie je sporné, že pani Peetersová a pán Arnold poberali dávky v nezamestnanosti od holandských orgánov podľa holandských právnych ustanovení v súlade s článkom 71 nariadenia č. 1408/71. Tento článok však nespadá pod hlavu II tohto nariadenia o všeobecných pravidlách na určenie uplatniteľných právnych predpisov, ale pod hlavu III uvedeného nariadenia o špeciálnych ustanoveniach umožňujúcich určiť tie právne predpisy najmä v oblasti dávok v nezamestnanosti.

52 Preto článok 87 ods. 8 nariadenia č. 883/2004 ako taký nemožno považovať za priamo uplatniteľný v spore vo veci samej.

- 53 Vzniká preto otázka, či tieto okolnosti bránia zachovaniu právnych predpisov, ktoré boli uplatniteľné počas účinnosti nariadenia ?. 1408/71.
- 54 Podľa všetkých pripomienok predložených Súdnemu dvoru by táto okolnosť sama osebe nemala brániť ich zachovaniu.
- 55 V tejto súvislosti, ako v podstate uviedol generálny advokát v bode 68 svojich návrhov, neexistenciu zmienky prechodného ustanovenia uplatniteľného na situáciu dotknutých pracovníkov v nariadení ?. 883/2004 možno považovať za právnu medzeru, ktorá vznikla v rámci legislatívneho procesu, ktorý viedol k prijatiu nariadenia ?. 883/2004 a neodzrkadľuje vedomý zámer normotvorcu, aby sa na pracovníkov bezprostredne vzťahovali iné právne predpisy.
- 56 Za týchto podmienok treba vykladať prechodné ustanovenie upravené v článku 87 ods. 8 nariadenia ?. 883/2004 ako analogicky sa uplatňujúce na cezhraničných pracovníkov, ktorí sú úplne nezamestnaní a ktorí vzhľadom na väzby, ktoré si zachovali v členskom štáte ich posledného zamestnania, od neho dostávajú dávky v nezamestnanosti na základe právnych predpisov tohto členského štátu podľa článku 71 nariadenia ?. 1408/71. Okolnosť, že na tento posledný článok sa vzťahuje hlava III nariadenia ?. 1408/71, nebráni v takom prípade jeho uplatneniu.
- 57 Pokiaľ ide v rámci takej uplatniteľnosti článku 87 ods. 8 nariadenia ?. 883/2004 o otázku, či sa „daná situácia nezmení“, pripomienky predložené Súdnemu dvoru, pokiaľ ide o zmysel, ktorý majú tieto výrazy mať, sa líšia.
- 58 Podľa Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen, ako aj podľa holandskej a dánskej vlády akonáhle dotknutí pracovníci vykonávali povolanie k dátumu nadobudnutia účinnosti nariadenia ?. 883/2004 a stali sa nezamestnanými až po tomto dátume, treba ich situáciu považovať za zmenenú v zmysle článku 87 ods. 8 tohto nariadenia. Pokiaľ ide o pani Peetersovú, podľa nemeckej vlády a Komisie, tieto okolnosti nie sú rozhodujúce a nevyhnutne nebránia zachovaniu právnej úpravy, ktorá bola uplatniteľná počas účinnosti nariadenia ?. 1408/71.
- 59 V tejto súvislosti treba uviesť, že pojem „daná situácia sa nezmení“ nie je definovaný nariadením ?. 883/2004. Toto nariadenie však nepredstavuje opatrenie na harmonizáciu vnútroštátnych systémov sociálneho zabezpečenia, ale akt smerujúci ku koordinácii týchto systémov s tým, že členské štáty zostávajú príslušné na určenie podmienok na poberanie dávok systému sociálneho zabezpečenia v ich právnych predpisoch pri rešpektovaní práva Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 12. júna 2012, Hudzinski a Wawrzyniak, C-611/10 a C-612/10, bod 42). Pojem „situácia sa nezmení“ v zmysle článku 87 ods. 8 tohto nariadenia treba preto vykladať s odkazom na definíciu poskytnutú vo vnútroštátnych právnych predpisoch v oblasti sociálneho zabezpečenia (pozri analogicky, pokiaľ ide o pojem „zamestnanie“ v zmysle článku 71 ods. 1 nariadenia ?. 1408/71, rozsudok z 11. novembra 2004, Adanez-Vega, C-372/02, Zb. s. I-10761, bod 33).
- 60 Pokiaľ ide o pracovníkov, akými sú pani Peetersová a pán Arnold, prináleží takisto vnútroštátnemu súdu overiť, či podľa holandského práva ku dňu, kedy títo pracovníci opäť našli prácu po ich prvom období nezamestnanosti, a síce pani Peetersová v priebehu apríla 2010 a pán Arnold v marci 2009, mali nárok na pokračovanie poberania dávok v nezamestnanosti, ak sa stali znova nezamestnanými pred uplynutím určitého obdobia. Uvedenie výrazu „pokračovanie“ holandskými orgánmi môže indikovať, že podľa holandských právnych predpisov takéto právo existuje. V prípade kladnej odpovede prináleží tomuto súdu určiť, či, vezmúc do úvahy predovšetkým dĺžku obdobia, počas ktorého dotknutí opäť pracovali, títo spĺňajú podmienky

upravené vnútroštátnymi právnymi predpismi na pokračovanie vo vyplácaní uvedených dávok, nezávisle od nadobudnutia účinnosti nariadenia ?. 883/2004.

61 Z toho vyplýva, že pojem „nezmenená situácia“ v zmysle ?lánku 87 ods. 8 nariadenia ?. 883/2004 musí byť posúdený z hľadiska vnútroštátnych právnych predpisov v oblasti sociálneho zabezpečenia a že prináleží vnútroštátnemu súdu overiť, či pracovníci ako pani Peetersová a pán Arnold spĺňajú podmienky upravené týmito právnymi predpismi na nárok na pokračovanie vo vyplácaní dávok v nezamestnanosti, ktoré im boli vyplácané na základe uvedených právnych predpisov, v súlade s ?lánkom 71 nariadenia ?. 1408/71.

62 Z vyššie uvedených úvah vyplýva, že na tretiu a štvrtú otázku treba odpovedať tak, že:

– Ustanovenia ?lánku 87 ods. 8 nariadenia ?. 883/2004 treba uplatniť na cezhraničných pracovníkov, ktorí sú úplne nezamestnaní a ktorí vzhľadom na väzby, ktoré si zachovali v ?lenskom štáte ich posledného zamestnania, od neho poberajú dávky v nezamestnanosti na základe právnych predpisov tohto ?lenského štátu podľa ?lánku 71 nariadenia ?. 1408/71.

– Pojem „nezmenená situácia“ v zmysle ?lánku 87 ods. 8 nariadenia ?. 883/2004 sa má posudzovať z hľadiska vnútroštátnych právnych predpisov v oblasti sociálneho zabezpečenia. Vnútroštátnemu súdu prináleží overiť, či pracovníci ako pani Peetersová a pán Arnold spĺňajú podmienky upravené týmito právnymi predpismi na nárok na pokračovanie vo vyplácaní dávok v nezamestnanosti, ktoré im boli vyplácané na základe uvedených právnych predpisov, v súlade s ?lánkom 71 nariadenia ?. 1408/71.

O trovách

63 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

1. Po nadobudnutí účinnosti nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady ?. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia, zmeneného a doplneného nariadením (ES) Európskeho parlamentu a Rady ?. 988/2009 zo 16. septembra 2009, sa ustanovenia ?lánku 65 tohto nariadenia nemajú vykladať vo svetle rozsudku Súdneho dvora z 12. júna 1986, Miethke (1/85). Pokiaľ ide o cezhraničného pracovníka, ktorý je úplne nezamestnaný a ktorý si zachoval v ?lenskom štáte svojho posledného zamestnania také osobné a profesijné väzby, že má v tomto štáte najlepšie možnosti na opätovné zaradenie do pracovného procesu, treba tento ?lánok 65 chápať v tom zmysle, že umožňuje takému pracovníkovi dať sa doplňujúcim spôsobom k dispozícii službám zamestnanosti uvedeného štátu, nie však na účely získania dávok v nezamestnanosti od tohto štátu, ale iba na účely využitia služieb na opätovné zaradenie do pracovného procesu.

2. Právne predpisy týkajúce sa voľného pohybu pracovníkov nachádzajúce sa najmä v článku 45 ZFEÚ treba vykladať v tom zmysle, že nebránia tomu, aby poľský štát posledného zamestnania odmietol v súlade so svojimi vnútroštátnymi právnymi predpismi priznať cezhraničnému pracovníkovi, ktorý je úplne nezamestnaný a ktorý má v tomto štáte najlepšie možnosti na opätovné zaradenie do pracovného procesu, poberanie dávok v nezamestnanosti z dôvodu, že nebýva na jeho území, keďže v súlade s ustanoveniami článku 65 nariadenia č. 883/2004, zmeneného a doplneného nariadením č. 988/2009, sa uplatnia právne predpisy poľského štátu bydliska.

3. Ustanovenia článku 87 ods. 8 nariadenia č. 883/2004, zmeneného a doplneného nariadením č. 988/2009, treba uplatniť na cezhraničných pracovníkov, ktorí sú úplne nezamestnaní a ktorí vzhľadom na väzby, ktoré si zachovali v poľskom štáte ich posledného zamestnania, od neho poberajú dávky v nezamestnanosti na základe právnych predpisov tohto poľského štátu podľa článku 71 nariadenia Rady (EHS) č. 1408/71 zo 14. júna 1971 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov, samostatne zárobkovo činné osoby a ich rodinných príslušníkov, ktorí sa pohybujú v rámci Spoločenstva, v znení zmenenom, doplnenom a aktualizovanom nariadením Rady (ES) č. 118/97 z 2. decembra 1996, zmeneným a doplneným nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 592/2008 zo 17. júna 2008.

Pojem „nezmenená situácia“ v zmysle článku 87 ods. 8 nariadenia č. 883/2004, zmeneného a doplneného nariadením č. 988/2009, sa má posudzovať z hľadiska vnútroštátnych právnych predpisov v oblasti sociálneho zabezpečenia. Vnútroštátnemu súdu prináleží overiť, či pracovníci ako pani Peetersová a pán Arnold spĺňajú podmienky upravené týmito právnymi predpismi na nárok na pokračovanie vo vyplácaní dávok v nezamestnanosti, ktoré im boli vyplácané, v súlade s článkom 71 nariadenia č. 1408/71, v znení zmenenom, doplnenom a aktualizovanom nariadením č. 118/97, zmeneným a doplneným nariadením č. 592/2008.

Podpisy

* Jazyk konania: holandský.